

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 656/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudítša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek **1. maloletej** [REDACTED], narodenej [REDACTED], zastúpenej zákonnou zástupkyňou – matkou [REDACTED], [REDACTED], narodenou [REDACTED], [REDACTED], a **2.** [REDACTED], [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], zastúpených PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., Thurzova 7, Košice, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 51C/27/2025 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 51C/27/2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľkám **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie každej v sume **500 eur**, ktoré im **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
3. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľkám trovy konania v sume **949,16 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľiek do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 656/2025-10 zo 4. decembra 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľiek vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví. Zároveň navrhujú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal každej zo sťažovateľiek finančné zadost'učinenie vo výške 1 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a predloženého súdneho spisu vyplýva, že 23. apríla 2025 podali sťažovateľky na mestskom súde návrh na vydanie neodkladného opatrenia a žiadali, aby mestský súd uložil žalovanému [REDAKOVANÉ] povinnosť stiahnuť príspevky (obrazovo-zvukové záznamy) zo sociálnych sietí, ktoré mali zasahovať do ich práv.

3. Mestský súd vydal 16. mája 2025 uznesenie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie v zmysle návrhu sťažovateľiek. Uznesenie bolo žalovanému doručené 7. júna 2025, čím sa stalo vykonateľným.

4. Žalovaný dobrovoľne nesplnil povinnosti, ktoré mu boli predmetným uznesením uložené, a preto mali sťažovateľky právo pristúpiť k jeho nútenému výkonu formou exekúcie. K návrhu na vykonanie exekúcie sa však musí pripojiť rovnopis exekučného titulu spolu s potvrdením o jeho vykonateľnosti.

5. Sťažovateľky dvakrát písomne požiadali mestský súd o zaslanie doložky vykonateľnosti, a to podaním zo 4. júna 2025 a z 30. júla 2025. Napriek tomu sťažovateľkám do podania ústavnej sťažnosti nebola zaslaná vyžiadaná doložka vykonateľnosti, hoci uznesenie je už niekoľko mesiacov doručené, a teda vykonateľné.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

6. Sťažovateľky uvádzajú, že ignorovaním opakovanej žiadosti o zaslanie doložky vykonateľnosti zo strany mestského súdu sú blokované v nútenom výkone im priznaných práv, keďže bez jej priloženia sa exekúcia nemôže vykonať.

7. Sťažnosť adresovaná predsedníčke mestského súdu 2. septembra 2025 bola vyhodnotená a sťažovateľkám doručená 30. septembra 2025 ako nedôvodná s tým, že proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podal žalovaný 23. júna 2025 odvolanie a mestský súd realizuje s tým súvisiace procesné úkony. Vo vzťahu k nedoručeniu doložky vykonateľnosti sa predsedníčka mestského súdu nevyjadrila a nezabezpečila ani nápravu.

8. Mestský súd tým, že im napriek opakovanej žiadosti nezaslal doložku vykonateľnosti k uzneseniu, zapríčiňuje zbytočné prietahy v konaní. Tieto prietahy sú ešte závažnejšie tým, že blokujú výkon neodkladného opatrenia, ktoré je určené na naliehavú ochranu oprávnených záujmov sťažovateľiek. Sťažovateľky takýto postup súdu považujú v právnom štáte za neakceptovateľný, o to viac v konaní, kde sa mala poskytnúť súdna ochrana práv aj maloletej. Bez faktickej možnosti sťažovateľiek pristúpiť k výkonu súdneho rozhodnutia sa vydaným uznesením *de facto* neposkytla sťažovateľkám žiadna súdna ochrana, a to napriek tomu, že zmyslom neodkladného opatrenia je potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami.

III.

Vyjadrenie mestského súdu a replika sťažovateľiek

Vyjadrenie mestského súdu:

9. Podpredseda mestského súdu v podaní zo 16. januára 2026 chronologicky zhrnul doterajší priebeh napadnutého konania. Uviedol, že spis bol 27. novembra 2025 predložený odvolaciemu súdu. Doložka vykonateľnosti bola vyhotovená 16. januára 2026, keď bola aj zaslaná sťažovateľkám. Keďže k vyznačeniu doložky vykonateľnosti došlo po siedmich mesiacoch, odkedy sa rozhodnutie stalo vykonateľným (7. júna 2025), ústavnú sťažnosť vo vzťahu k uvedenému obdobiu vyhodnotil ako dôvodnú.

Replika sťažovateľiek:

10. Vzhľadom na obsah vyjadrenia mestského súdu bez jeho obsahového vplyvu na rozhodovanie ústavného súdu v jeho jednotlivých aspektoch nepovažoval ústavný súd za potrebné vyzývať sťažovateľky na zaujatie stanoviska k danému vyjadreniu a pristúpil k meritórnemu posúdeniu dôvodnosti ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v zmysle § 58 ods. 3 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že na základe podaní účastníkov je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (napr. I. ÚS 32/2025, II. ÚS 10/2025, IV. ÚS 37/2025).

14. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľky.

15. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, možno konštatovať, že rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nijako nevybočuje z bežnej rozhodovacej agendy civilných súdov a napadnuté konanie nevykazuje známky právnej ani faktickej zložitosti, pričom táto nebola indikovaná ani mestským súdom.

16. Vo vzťahu k samotnému správaniu sťažovateľiek v konaní ústavný súd konštatuje, že tieto svojím správaním neprispeli k predĺženiu napadnutého konania. Sťažovateľka 2 požiadala mestský súd o zaslanie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti a svoju žiadosť aj urgovala.

17. Čo sa týka tretieho kritéria, ústavný súd pristúpil k zhodnoteniu postupu mestského súdu v napadnutom konaní nielen z obsahu ústavnej sťažnosti a vyjadrenia mestského súdu, ale aj z obsahu zapožičaného súdneho spisu. Postup mestského súdu od doručenia návrhu sťažovateľiek na nariadenie neodkladného opatrenia (23. apríla 2025) až do preloženia veci odvolaciemu súdu (doručená bola 1. decembra 2025) možno hodnotiť ako plynulý. K prieťahu vo veci sťažovateľiek došlo v súvislosti s ich žiadosťou o zaslanie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, k čomu pristúpil mestský súd až po siedmich mesiacoch (potom ako bol ústavným súdom vyzvaný na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti), čo aj sám vyhodnotil ako dôvodné. Uvedeným postupom pritom mestský súd sťažil, resp. znemožnil sťažovateľkám ďalší postup smerujúci k realizácii výkonu súdneho rozhodnutia, keďže žalovaný sa nemal podrobiť povinnosti uloženej mu nariadeným neodkladným opatrením.

18. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v postupe mestského došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

19. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

20. Napriek zisteniu ústavného súdu, že postupom mestského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd neprikázal mestskému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov. Mestský súd v čase rozhodovania ústavného súdu doložku vykonateľnosti na predmetnom uznesení vyznačil a sťažovateľkám doručil. Následne vec sťažovateľiek predložil odvolaciemu súdu, ktorý aktuálne vo veci koná o podanom odvolaní žalovaného (bod 4 výroku nálezu).

21. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (I. ÚS 15/02, III. ÚS 10/02, III. ÚS 17/02, I. ÚS 257/08, III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012). Tak to je aj v prípade sťažovateľiek, ktoré žiadajú finančné zadosťučinenie každá vo výške 1 500 eur.

22. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci priznal každej zo sťažovateľiek primerané finančné zadosťučinenie po 500 eur (bod 2 výroku nálezu). Prihliadal primárne na celkové obdobie siedmich mesiacov, keď bola sťažovateľkám v dôsledku priesťahového postupu mestského súdu odopretá možnosť disponovať súdnym rozhodnutím s vyznačenou doložkou vykonateľnosti, v dôsledku čoho im bol sťažený, resp. znemožnený ďalší postup pri uplatňovaní im priznaných práv neodkladným opatrením, ktorého zmyslom je práve potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Návrhu na priznanie vyššej sumy ústavný súd nevyhoviel (bod 4 výroku nálezu).

VI. Trovy konania

23. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľiek, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia.

24. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľiek ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb; zníženie sa uplatní pri zastupovaní druhej a ďalšej osoby. Úhradu trov konania priznal ústavný súd sťažovateľkám v rozsahu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia z 11. novembra 2025, podanie ústavnej sťažnosti zo 14. novembra 2025). Sťažovateľky žiadajú priznať náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby vrátane dvoch paušálov vo výške 949,16 eur. Ústavný súd teda sťažovateľkám, súc viazaný petitom, priznal náhradu trov konania v nimi požadovanej výške 949,16 eur (bod 3 výroku nálezu).

25. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľiek (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

26. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu